

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/57/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521201015
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3521201015.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. a Z., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., deti rodičov: matky Y., a otca V., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 30. apríla 2021, č.k. 11P/17/2021-39, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti, ktorou boli neodkladným opatrením upravené práva a povinnosti rodičov k maloletej O. G., nar. XX.XX.XXXX, **p o t v r d z u j e .**

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti, ktorou boli neodkladným opatrením upravené práva a povinnosti rodičov k maloletemu Z. G., **m e n í** tak, že maloletý Z. G., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca s tým, že právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať majetok maloletého dieťaťa v bežných veciach majú obaja rodičia.

Matka **j e p o v i n n á** prispievať na výživu maloletého Z. G., nar. XX.XX.XXXX, sumou 100,- eur mesačne, ktoré je povinná poukazovať k rukám otca maloletého dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozhodnutím, súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie ktorým mal. O. G. nar. XX.XX.XXXX a maloletého Z. G., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať majetok maloletých detí **v bežných veciach majú obaja rodičia.** Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej O. G., nar. XX.XX.XXXX, sumou 200,- eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa **v mesiaci vopred s účinnosťou od 31.03.2021** a na výživu maloletého Z. G., nar. XX.XX.XXXX, sumou 200,- eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred **s účinnosťou od 31.03.2021.** Výrokom II. matke uložil, aby v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podala na súde prvej inštancie návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Výrokom III. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 31.03.2021 navrhovateľka (matka) žiadala, aby súd neodkladným opatrením zaviazal otca platiť výživné na mal. O. vo výške 200,- eur mesačne a výživné na mal. Z. vo výške 200,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dôvodila, že ide o mal. deti pochádzajúce z manželstva, pričom voči ich otcovi a jej manželovi Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vydal neodkladné opatrenie pod sp.zn. 6C/3/2021 - 18, ktorým nariadil otcovi zákaz vstupu do rodinného domu súp. č. XXX na LV č. XXX v k.ú. K. P., obec K. P. a takisto ním uložil otcovi zákaz priblíženia sa na menej ako 10 metrov k matke mal. detí, tiež

matka podala návrh na rozvod manželstva, konanie je vedené pod sp.zn. 8P/1/2021. Otec od odchodu zo spoločnej domácnosti (t.j. od 11.01.2021) tejto prispieva na výživu maloletých iba veľmi sporadicky, a to sumou vo výške 30,- eur na jedno mal. dieťa, t.j. spolu vo výške 60,- eur na obe mal. deti, čo je nepostačujúce vzhľadom na vek a potreby mal. detí tiež s ohľadom na jej príjem, pričom doposiaľ táto otázka nie je riešená žiadnym súdnym rozhodnutím. Otec pracuje s priemerným mesačným zárobkom vo výške 1.400,- eur, matka cca 650,- eur netto. Mesačné výdavky matky predstavujú: plyn 132,- eur, elektrina 81,- eur, internet 15,- eur, telefón 33,51 eur, inkaso TV + rozhlas 4,64 eur, umelecká škola O. - klavír 7,- eur, životné poistenie 28,88 eur, poisťka 19,58 eur, družina mal. Z. 4,50 eur, obed mal. Z. 1,44 eur na jeden deň, cestovné 59,20 eur do práce, plus keď cestuje navrhovateľka s deťmi, voda podľa potreby, zubár mal. O. 55,- eur (február 2021), nákup potravín, drogeria a lieky 530,- eur. Od 11.01.2021 je s deťmi sama. Pomáha jej finančne jej matka a jej rodina. Napriek tomu, že aj konajúci súd vo veci rozvodu manželstva a sociálny pracovník za Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O. apelovali na otca, aby došlo k plateniu vyššieho výživného z jeho strany na mal. deti, otec svoje správanie v tomto smere nezmenil a vyššie výživné dobrovoľne matke neuhrádza. Otec návrh matky žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že k jeho vykázaniu zo spoločného obydľia došlo na základe nepravdivých tvrdení matky, avšak vzhľadom na skutočnosť vyhnúť sa priestupkovému, príp. trestnému stíhaniu od začiatku otec zákaz polície v plnom rozsahu rešpektoval. Aj napriek skutočnosti, že podľa názoru otca nebol vykázaný zo spoločnej domácnosti v súlade s právnym poriadkom, že sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania, vždy si plnil vyživovaciu povinnosť voči spoločným deťom. Matke pravidelne každý mesiac posielal peňažné prostriedky na zabezpečenie ich potrieb. Nikdy neprispieval na deti iba veľmi sporadicky ako uvádza matka v návrhu. Výživné platí pravidelne od mesiaca január 2021 vo výške 30,- eur na každé dieťa. Prakticky za 3 mesiace, počas ktorých žije nedobrovoľne mimo spoločnej domácnosti, uhradil matke na výživu spoločných detí spolu sumu vo výške 435,- eur. S deťmi sa stretáva pravidelne každý víkend, kedy u otca, resp. s ním trávia každú sobotu a nedeľu a kompletne im zabezpečí všetky potreby. Ak mali deti záujem, zakúpil im aj oblečenie, resp. potraviny do domácnosti, kde žijú spolu s matkou. Zároveň v súvislosti s vynaložením platieb poukazuje aj na SMS správu zo dňa 04. 02. 2021, na základe ktorej mu bola oznámená skutočnosť o neuhradení faktúry voči SPP za používanie služieb v nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na adrese K. P. č. XXX, t.j. v nehnuteľnosti užívanej matkou a deťmi, pričom bezodkladne po oznámení tejto skutočnosti zjednal nápravu a zrealizoval platbu vo výške 131,- eur. Má za to, že na túto platbu bola povinná matka, nakoľko táto užíva predmetnú nehnuteľnosť. V súvislosti s jeho majetkovými plneniami v prospech matky je potrebné uviesť, že v súčasnosti platí aj hypotekárny úver, ktorý použili na stavbu rodinného domu súp. č. XXX spolu s príslahlými pozemkami, ktoré sú zapísané na LV č. XXX k.ú. K. P., pričom tento predstavuje mesačné úhrady vo výške cca 350,- eur. Nakoľko bol vykázaný zo spoločného domu, v ktorom bývali s matkou mal. a ich deťmi, musel si zabezpečiť primerané bývanie, a to také, aby v tomto vedel tráviť čas aj s mal. deťmi. Dohodol sa preto so svojimi rodičmi na prenajme nehnuteľnosti domu na adrese K. č. XXX, V., ktorý rodičia využívali ako víkendový dom. Na základe nájomnej zmluvy im uhrádza nájom vo výške 300,- eur a náklady za energie vo výške 100,- eur. V súčasnosti je zamestnaný, pričom priemerný čistý mesačný príjem dosahuje za posledných 12 mesiacov cca vo výške 1.400,- eur. Niektoré matkou vynakladané výdavky považuje za neprimerané.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O. na žiadosť súdu vykonal telefonicky sociálne zisťovanie k návrhu matky, o čom súdu zaslal písomnú správu. Z podanej správy vyplýva, že mal. deti bývali v rodinnom dome v obci K. P. č. XXX, ktorý vlastní rodičia. Dňa 11.01.2021 bol otec mal. hliadkou polície vykázaný z domácnosti na 10 dní z dôvodu incidentu v domácnosti. Mal. deti zostali v dome spolu s matkou. Otec mal. odišiel bývať do rodinného domu v K. č. XXX, ktorý vlastní jeho rodičia a slúži ako rekreačná chalupa. Manželia sú v rozvode konaní, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 8P/1/2021 a termín pojednávania je vytyčený na 20.04.2021. Obidvaja rodičia sú zamestnaní v spoločnosti U.. Matka dosahuje mesačný čistý príjem cca 650,- eur a otec má mesačný čistý príjem cca 1.400,- eur, raz ročne má vyplatený daňový bonus na deti a mesačne poberá prídavok na dve deti spolu v sume 51,- eur. Od vykázania z domácnosti, t.j. od januára 2021 prispieva otec matke mesačne spolu na obe maloleté deti sumou 60,- eur. Dňa 09.04.2021 otec po komunikácii s kolíznym opatrovníkom a jeho právnym zástupcom zaslal matke okrem 60,- eur ešte sumu 140,- eur ako výživné na maloleté deti. Mal. deti navštevujú Základnú školu v V.. Mal. O. je v 8. ročníku a mal. Z. vo 4. ročníku. Deti mali do 12.04.2021 dištančnú formu vzdelávania, mal. Z. od 12.04.2021 prešiel na prezenčnú výučbu, kedy chodí v škole na obedy (stravná jednotka na jeden deň 1,44 eur) a do školského klubu detí (4,50 eur mesačne). Maloleté deti majú s návštevou školy cestovné náklady, ktoré im hradí škola. Mal. O. rada spieva, kreslí, hrá na klavír. Navštevuje Základnú umeleckú školu v U. G., učí sa hru na klavír,

kde sa platil poplatok 42,- eur na polrok. Mal. Z. je športovo zameraný, chodí do futbalového klubu v V.. Matka má ďalšie bežné náklady spojené so starostlivosťou o mal. deti na stravu, sezónne ošatenie a obuv, hygienu, školské potreby a pomôcky, na zdravotnú starostlivosť. Matka mesačne hradí náklady spojené s byvaním v sume cca 230,- eur. Hradí telefón v sume 33,51 eur, poistenia v sume cca 50,- eur mesačne a cestovné náklady do práce. Otec spláca úver za dom v K. P. v sume 350,- eur mesačne, hradí poistenie mesačne v sume cca 50,- eur, v januári 2021 zakupoval palivové drevo na dome v K. v hodnote 600,- eur, mesačne platí elektrinu. Náklady má na pohonné hmoty na cestu do práce a za deťmi, občas deťom dobije kredit na mobilnom telefóne v sume 10 - 12 eur. S deťmi je v osobnom kontakte počas víkendov, v sobotu a v nedeľu, kedy si pre nich chodí a aj ich späť k matke privezie. Nebol vykonaný pohovor s maloletými deťmi. Od 11.01.2021 matka zabezpečuje výlučnú starostlivosť o maloletých, otec sa podieľal v minimálnej výške na ich nákladoch a výžive, v apríli 2021 prispel matke sumou 200,- eur, spolu na obe deti. Kolízny opatrovník navrhuje vyhovieť návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia a zaviazat' otca mesačne prispievať na ich výživu. Mesačný príjem otca je raz taký ako príjem matky. Prídavok na dieťa a daňový bonus na dieťa sú vyplácané otcovi. Uznesením súdu pod č.k. 6C/3/2021 - 18 zo dňa 15. januára 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/19/2021 - 99 zo dňa 7. apríla 2021, právoplatným dňa 15.04.2021 súd neodkladným opatrením zakázal otcovi maloletých detí vstupovať do rodinného domu, v ktorom býva matka maloletých detí. Zároveň súd zakázal otcovi priblížiť sa k matke na menej ako 10 m. Platnosť neodkladného opatrenia súd obmedzil do právoplatného skončenia konania o vylúčenie z užívania predmetnej nehnuteľnosti. Matke súd uložil v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať na súde žalobu vo veci samej o vylúčenie z užívania nehnuteľnosti. Na tamomšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov k mal. deťom na čas po rozvode vedené pod sp.zn. 8P/1/2021. Vo veci bolo na pojednávaní dňa 20.04.2021 nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých.

4. Za aplikácie ust. § 360, § 325 ods. 1 CSP a § 366 CMP na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie dospel k záveru, že sú osvedčené zákonné predpoklady pre úpravu práv a povinností k maloletým deťom využitím inštitútu neodkladného opatrenia. Dôvodil, že rodičia mal. detí sú t.č. v rozvodovom konaní, vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie. Vzhľadom na to, že maloleté deti sú od januára v reálnej starostlivosti matky, súd rozhodol na čas do rozhodnutia vo veci samej o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok maloletých v bežných veciach majú obaja rodičia. Zároveň súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. detí na každé dieťa vo výške 200,- eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, od podania návrhu majú za to, že ide o výživné primerané, ktoré pomery upravil na čas do rozhodnutia vo veci úpravy pomerov na čas do rozvodu. Matku zároveň zaviazal podať návrh vo veci tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

5. Uznesenie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec maloletých detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu, posúdiac obsah odvolania smerujúc toto voči výroku I. napadnutého rozhodnutia, ktorým boli upravené práva a povinnosti k maloletým deťom (resp. len vo vzťahu k mal. Z.) vo všeobecnosti dôvodiac, že neboli skúmané odôvodnené potreby detí pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti, tiež tvrdiac, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza z množstva nepresných a účelových tvrdení, ktoré neboli súdom riadne preskúmané a teda ani preukázané a napriek tomu súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v rozsahu, ktorý navrhovala matka. Ťažiskovo sa však odvolaním domáha zmeny napadnutého rozhodnutia v časti úpravy práv a povinností k maloletému Z., a to s poukazom na zmenu skutkových okolností, ku ktorým došlo od doby rozhodnutia súdu prvej inštancie do doby podania odvolania a ktoré spočívajú v tom, že maloletý Z. prakticky na základe dohody rodičov sa už nachádza v jeho osobnej starostlivosti, z ktorého dôvodu je potrebné, pokiaľ dôjde k využitiu inštitútu neodkladného opatrenia, Z. zveriť do jeho osobnej starostlivosti a matku, vychádzajúc z jej osobných pomerov, zaviazat' prispievať na dieťa výživným v sume 100,- eur mesačne. O zmene skutkových okolností, zo strany otca bol informovaný aj kolízny opatrovník, ktorý vykonal následne šetrenie, ktorým boli tieto skutočnosti, týkajúce sa zmeny skutkových okolností, pokiaľ ide o maloletého Z., preverené a tiež aj potvrdené. Túto skutočnosť nemohol otec ako odvolateľ uplatniť pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, a preto podľa jeho názoru je potrebné, a aj z hľadiska zákona možné, na túto zmenu skutkovej okolnosti reflektovať súdom aj v priebehu odvolacieho konania.

6. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca uviedol, že v čase vydania súdneho rozhodnutia boli maloleté deti v domácnosti matky, ktorá zabezpečovala starostlivosť o ne a s otcom sa stretávali počas víkendov, avšak dňa 23.05.2021 matka odovzdala maloletého Z. do osobnej starostlivosti otca na základe dieťaťom takto prejavenej vôle a aktuálne sa o dieťa otec stará, zabezpečuje jeho potreby a s matkou a sestrou sa maloletý stretáva počas víkendov. Zároveň na základe vzniknutej situácie boli rodičia odporučení na konzultácie na referát poradensko-psychologických služieb úradu práce. Z tohto dôvodu aj kolízny opatrovník navrhuje zmeniť rozhodnutie o neodkladnom opatrení v časti týkajúcej sa maloletého Z. tak, že tento bude zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bude zaviazaná plnením vyživovacej povinnosti, pričom časť týkajúca sa maloletej O. je spôsobilá k potvrdzujúcemu rozhodnutiu.

7. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu podanému otcom prostredníctvom svojho právneho zástupcu uvádza, že skutočne maloletý Z. sa rozhodol odísť bývať k svojmu otcovi, čo matka rešpektuje, má záujem na tom, aby bola vôľa maloletého rešpektovaná a z uvedených dôvodov aj od odchodu maloletého z domácnosti otcovi prispieva na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne vzhľadom na jej majetkové možnosti a na základe dohody rodičov, z ktorého dôvodu teda aj ona žiada zmenu napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa maloletého Z. tak, že tento bude zverený do starostlivosti otca a ona bude zaviazaná prispievať výživným na dieťa k rukám otca v rozsahu 100,- eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník v reakcii na písomné vyjadrenie matky uvádza, že s navrhovaným riešením, pokiaľ ide o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, súhlasí.

9. Matka v reakcii na vyjadrenie kolízneho opatrovníka uvádza, že s týmto sa stotožňuje.

10. Otec v reakcii na vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka k nim podanému odvolaniu uvádza, že tieto vlastne reflektujú a potvrdzujú skutočnosti ním uvádzané v odvolaní pokiaľ ide o zmenu skutkových okolností týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa a žiada rozhodnúť v zmysle jeho odvolacieho návrhu.

11. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnúc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné vo napadnutom výroku I., v časti o úprave práv a povinností rodičov k mal. O. ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP a v časti výroku I. o úprave práv a povinností k mal. Z. za použ. § 388 CSP zmeniť, nakoľko v tejto časti neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani zrušenie. Uznesenie v jeho zostávajúcich častiach zostáva nedotknuté.

12. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zverenie mal. detí do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného otcovi vyhovel, dospejúc k záveru, že aktuálne si vzniknuté okolnosti so zreteľom na záujem mal. detí vyžadujú okamžitú ingerenciu súdu prostredníctvom využitia inštitútu neodkladného opatrenia.

13. Odvolateľ (otec) ťažiskovo namieta zmenu skutkových okolností v tom, že po vydaní rozhodnutia sa mal. Z. nachádza v jeho faktickej osobnej starostlivosti na základe konsenzu s matkou, čomu žiada prispôsobiť rozhodnutie odvolacieho súdu. Namieta súčasne, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie za účelom úplného zistenia skutkového stavu.

14. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

15. Posúdením otcom produkovaných odvolacích námietok vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich (ťažiskovo odvolacie vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka), tieto vyhodnotil odvolací súd ako spôsobilé k odlišnému rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti vzťahujúcej sa k úprave práv a povinností rodičov k mal. Z..

16. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu, je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až § 369 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktoré však upravujú len niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu. V otázkach tam neupravených, sa v zmysle § 2 ods. 1 CMP použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Pri posúdení dôvodnosti odvolania otca maloletého dieťaťa vychádzajúc z vyššie uvedeného, aplikoval odvolací súd nasledovné ustanovenia právnych predpisov:

17. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Podľa § 325 ods. 1, 2 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. V zmysle § 329 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

22. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

23. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

24. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 361 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

26. V tomto konaní navrhovateľka hodlá podaním návrhu tiež vo veci samej (súdom jej bola takáto povinnosť tiež uložená), docieľiť úpravu rodičovských práv k mal. deťom na čas do prípadného rozvodu manželstva (vo veci ktorého aktuálne konanie prebieha) vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi a nemožnosť dohody medzi nimi v tomto smere, čo bezodkladne podľa jej názoru je potrebné riešiť neodkladným opatrením, dôvody ktorého (posúdiac jej návrh podľa obsahu), možno subsumovať pod dôvod uvedený v ust. § 325 ods. 1 CSP, spočívajúci v potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov.

27. Pre potreby využitia tohto inštitútu postačovalo teda osvedčenie potreby nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov predovšetkým mal. detí, pričom zistenie relevantných skutočností si z hľadiska jeho účelu nevyžadovalo vykonanie plnohodnotného dokazovania, ako sa nesprávne domnieva odvolateľ, postačoval zjednodušený spôsob, teda ich osvedčenie.

28. Súd prvej inštancie predovšetkým správne posudzoval prioritne vo svetle záujmu mal. detí, ktorým je tento typ konania ovládaný, či tu je existencia takých skutočností, ktoré by aktuálne so zreteľom na matkou uvádzané dôvody, boli spôsobilé vyžiadať si okamžitý zásah súdu prostredníctvom požadovaného procesného inštitútu.

29. Posúdením rozhodujúcich skutočností sa odvolací súd predovšetkým plne identifikuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že zákonné predpoklady pre využitie neodkladného opatrenia v tomto konaní za účelom úpravy výkonu osobnej starostlivosti o mal. deti a určenia výživného na ne, boli vzhľadom na osvedčené okolnosti posudzovanej veci naplnené.

30. Nemožno pochybovať o tom, že z hľadiska skutočností, ktoré boli osvedčené v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi sú narušené a v otázke úpravy práv a povinností k maloletým deťom napriek prebiehajúcemu rozvodovému konaniu medzi rodičmi ku konsenzu nedošlo, z ktorého dôvodu, predovšetkým so zreteľom na záujem maloletých detí, súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že vzhľadom ku skutočnosti, že deti boli v čase jeho rozhodovania vo faktickej osobnej starostlivosti matky, tieto tam prakticky svojím rozhodnutím ponechal s tým, že otca zaviazal, s prihliadnutím tak na jeho príjem ako aj príjem matky, na vyživovaciu povinnosť, ktorú prispôbil veku maloletých detí a známym nákladom na ich odôvodnené potreby, keď samotným otcom potvrdená suma 60,- eur mesačne, ktorú dovtedy na deti od odchodu zo spoločnej domácnosti matke poukazoval, nie je kvalifikovateľná ako zodpovedajúca nevyhnutnej miere výživného, ktorú otec je povinný na deti v zmysle zákona poukazovať. V priebehu odvolacieho konania, ako otec uvádza v odvolaní a konsenzuálne s týmto potvrdzuje vo vyjadrení k odvolaniu matka, ako aj kolízny opatrovník, došlo k zmene skutkových okolností vo vzťahu k maloletému Z. v tom, že tento prejavil vôľu byť so svojím otcom, ktorej vôli matka vyhovel a dieťa skutočne po rozhodnutí súdu prvej inštancie do osobnej starostlivosti otca odovzdala s tým, že prakticky možno hovoriť o akomsi konsenze medzi rodičmi v tom zmysle, že jednotlivé deti budú v ich osobnej starostlivosti s tým, že matka bude prispievať na dieťa výživným na maloletého Z. sumou 100,- eur, na strane druhej otec na maloletú O. výživným v sume 200,- eur, čo aktuálne korešponduje s tými pomermi, ktoré boli doposiaľ na strane rodičov osvedčené. I keď vzhľadom na tento stav by bolo možné uvažovať i nad tým, či aj naďalej je tu potreba využitia inštitútu neodkladného opatrenia, odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi je potrebné touto formou tieto medzi rodičmi aktuálne nastavené pomery do doby rozhodnutia vo veci samej fixovať, keďže nemožno vylúčiť, že z iných dôvodov môže dochádzať medzi rodičmi ku kolízii, čo sa môže odraziť v konečnom dôsledku aj na aktuálne zadanom stave, pokiaľ ide o faktický výkon osobných práv a povinností k maloletým deťom, z ktorého dôvodu predovšetkým so zreteľom na záujem maloletých detí považoval za potrebné reflektovať na túto zmenu skutkových okolností, s ktorou prakticky obaja rodičia súhlasia, za odporúčacieho stanoviska kolízneho opatrovníka, a preto rozhodnutie v časti výroku I., ktorým bolo rozhodnuté o výkone práv a povinností k maloletému Z. zmenil tak, že toto dieťa, keďže je reálne vo faktickej osobnej starostlivosti otca, ho do tejto aj zveril týmto rozhodnutím a zároveň uložil povinnosť platiť naň výživné matke v rozsahu 100,- eur. Pokiaľ ide o maloletú O., tam od doby rozhodnutia súdu prvej inštancie ako vyplýva zo zhodných vyjadrení účastníkov, k žiadnej zmene nedošlo, dieťa je u matky, otec s tým súhlasí.

31. Odvolacie námietky otca majúce pôvod v zmenených skutkových okolnostiach, ku ktorým došlo po rozhodnutí súdu prvej inštancie, vzťahujúce sa k mal. Z., tak vyhodnotil odvolací súd ako spôsobilé k zmene napadnutého rozhodnutia za súčasného potvrdzujúceho rozhodnutia vzťahujúceho sa k mal. O., ktoré posúdiac obsah podaného odvolania ani skutkovo spochybňované nebolo (je zrejmé, že došlo aktuálne k určitému konsenzu medzi rodičmi v tejto otázke).

32. V konečnom dôsledku však odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladným opatrením (resp. dôvodmi na ktorých je založené) sa neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, čo znamená, že posúdenie všetkých rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa výkonu osobnej starostlivosti, či výživného, môže byť až výsledkom bezpečného zistenia všetkých, vo svetle na túto problematiku dopadajúcich skutočností, ich starostlivého vyhodnotenia a premietnutia do rozhodnutia vo veci samej. Pri nariaďovaní neodkladného

opatrenia, ako už bolo uvedené vyššie, totiž prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, mal súd vykonávať dokazovanie v rozsahu ako v prípade, keď rozhoduje o veci samej a ako si to zjavne nesprávne predstavuje (vychádzajúc z obsahu odvolania) otec. Do tejto doby je však v záujme oboch rodičov a predovšetkým mal. detí, aby rodičia konsenzuálne vyvinuli maximálnu snahu o zlepšenie vzájomných vzťahov, keďže reťazenie konfliktnej komunikácie a z nej plynúcich dôsledkov, nemôže mať iný, ako negatívny dopad na deti, pretože je spôsobilé posilňovať u nich pocit narušenia ich bezpečia a zázemia, ochrany a citovej stability, čo vo výsledku môže vyústiť do nepriaznivého dopadu na ich nielen psychické, ale aj fyzické zdravie, preto je potrebné správanie oboch rodičov tomu prispôbiť, pričom aj vzhľadom k aktuálnemu riešeniu zohľadňujúcemu názor detí, je možné v tomto smere očakávať pozitívnu prognózu.

33. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

34. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

36. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

37. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

38. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.